

Endometriózis – 25 év szenvedés története, avagy van kiút a Pokolból

Mikor meghallod a diagnózist: endometriózis, hirtelen nagyon sok minden kezd el cikázni a fejedben. Egyrészt örülsz: de jó, végre kiderült, mi bajom van; de jó, nem daganat. Másrészt viszont jönnek a kérdések: Miért pont én? Mi lesz most? Hogyan tovább?

Kedves sorstársak, K.-Sz. Éva vagyok, és ez az én történetem.

12 éves voltam, mikor először megjött és már akkor is erős görcseim voltak és maga a vérzés is nagyon erős volt. Általában 10 napig tartott a menzeszem. Az osztálytársaim azt mondták, csak rájátszok és csak sajnálatom magam, meg hogy nem létezik, hogy valakinek ennyire fáj a hasa. Szerettem volna lepasszolni nekik 1-2 ciklust, csak hogy érezzék, nekem ez tényleg nagyon fáj. Hiába vettem be görcsoldót, nem használt. Végül a háziorvostól kaptam fájdalom csillapítót, utána kicsit jobb lett a helyzet. Eleinte csak az első nap szedtem 3x1-et, 8 óránként. Aztán, ahogy telt az idő, úgy kellett egyre több és egyre tovább. Valamint már egész kislány korom óta óránként jártam pisilni. Apukám mesélte, hogyha megéreztem, hogy WC van a közelben, egyből szóltam, hogy pisilni kell. Nagyon sokszor kezeltek felfázással, de utána is óránként mennem kellett.

Később elkezdtem fogamzásgátlót szedni, akkor megint kicsit jobb lett a helyzet. Enyhébbek lettek a görcsök és a vérzés is, de a fájdalom így se szűnt meg teljesen. Amikor abbahagytam és tartottam egy év szünetet, akkor pedig kezdődött minden előről.

Közben megismertem a későbbi férjemet és elkezdtem újra gyógyszert szedni, de már nem segített. Lecserélték egy kisebb hormon tartalmúra. Utána kicsit megint jobb lett a helyzet, bár a fájdalom ismét megmaradt.

Néhány évvel az esküvő után úgy döntöttünk, hogy abbahagyom a gyógyszert és ha kiürült, akkor megpróbálkozunk a babával. És akkor ismét kezdődött minden előről. A végén már ott tartottam, hogy nagyon erős, napokig tartó fájdalmam volt minden hónapban, amin a legerősebb gyógyszerek is csak 2 óra szenvedés után segítettek. Volt, hogy már 12-15 db-ot szedtem havonta. És akkor már nem csak a hasam fáj, egyszerre görcsölt mindkét petefészkem, a hólyagom környéke és fáj a derekam. Az itteni nőgyógyász azt mondta, ott nem fájhat, oda csak kisugárzik. Ezen kívül legalább az első nap elég sokat hánytam. Illetve addigra már még jobban elhúzódott a menzeszem is, 12 napig tartott.

Összesen 25 évig görcsöltem és 25 évig hallgattam, hogy minden a legnagyobb rendben van, pedig nagyon sok orvosnál jártam ez alatt az idő alatt.

2018 nyarán, kb. 1 évvel azelőtt, hogy kiderült, baj van, mondtam az itteni nőgyógyásznak, hogy a húgomat 2x műtötték endometriózissal és nekem is nagyon hasonló tüneteim vannak. Azt mondta, akkor menjünk biztosra, elküldött néhány vizsgálatra, mikor vittem neki a leleteket, azt mondta minden rendben. Aztán egy év múlva teljesen véletlenül kiderült, hogy ő ezt be se írta a rendszerbe. A méhen kívüli terhességet kizárta, engem meg meghagyott abban a tudatban, hogy ezt zárta ki.

2019 áprilisában már ott tartottam, hogy szinte az egész ciklusomat végig hánytam és görcsöltem. A peteérést is. Felkerestem egy újabb nőgyógyászt. Ő is elküldött néhány vizsgálatra és mikor vittem neki a leleteket, ismét elhangzott a már jól ismert mondat: minden a legnagyobb rendben. Kaptam tőle egy erősebb fájdalomcsillapítót, hátha az majd segít, de nem lett jobb.

Júliusban kb. egy hónapig kezeltek egy sebészeti problémával, amire szteroid tartalmú kezelőszereket kaptam, ezek pedig váratlan nőgyógyászati vérzést okoztak. Kaptam rá gyógyszert, de másnapra még jobban vérzett. Az illetékes kórház ügyeletén megnézték és azt mondták, hogy nőgyógyászati teendő nincs, de látnak ott valamit az ultrahangon, ami szerintük a hólyagban van, irány az urológia. Ott a doktor úr mondta, neki nagyon nem tetszik, amit az ultrahangon lát, úgyhogy saját maga hívta fel a CT-t és kért nekem időpontot, illetve intézett egy sürgős labor vizsgálatot is. Szerinte ezt már fél évvel ezelőtt észre kellett volna venni. A leleteket látva kijelentette, hogy ez hólyagrák. Utána már nem sok mindenre emlékszem. Annyi maradt meg, hogy az egyik kórházban dolgozik egy kedves barátja, aki urológus főorvos, másnapra szerzett hozzá

nekem időpontot, aki majd jobban megnézi. Mikor ezt a főnököm megtudta, úgy döntött, hogy nem hosszabbítja meg a szerződésemet, annak ellenére, hogy megmentettem a céget egy kilátásba helyezett ANTSZ bírságtól. Ez van, legalább lesz elég időm meggyógyulni. Másnap a főorvos úr csinált egy hólyagtükrözést (ekkor szembesültem vele, hogy mit jelent a megnézi). Nagyon rendes, óvatos és megértő volt. Mindent elmondott, hogy éppen mit csinál. Aztán mondta, hogy ez nem tűnik primer tumornak. Megkérdeztem, hogy ez jó hír e, de nem válaszolt. Erre annyira megijedtem, hogy a nyakába zúdítottam egy csomó információt. Elmondtam neki is ugyanazt, amit korábban a nőgyógyászoknak. De ő odafigyelt, kiszűrte belőle a lényegét és megkérdezte, nem szokott e vérezni. De igen, szokott, de azt mondták középidős vérzés, peteéréssel kapcsolatos, várjak, majd elmúlik. Kérdezett még néhány dolgot, majd endometriózis gyanújával MR vizsgálatra küldött, mert a CT a kismedencét nem tudta megítélni.

Közben elmentem egy nőgyógyász professzorhoz, aki azt mondta szerinte ez endo, de menjek vissza hozzá az MR lelettel. Szerinte minimum 2 műtét kell, egy feltáró meg egy nagy. Rákérdeztem a gyógyszeres kezelésre is, de szerinte ez az én esetemben nem működne.

Mikor elkészült az MR le voltam döbbenve: nagyon durva endo, szétterjedve az egész méhemre, mindkét petefészekre, a hólyagra, a környező zsírszövetre (ahhoz, hogy ezt az MR lássa, minimum 3 mm vastagnak kell lenni). A felvételen nem látszanak a szerveim, csak egy nagy fehér felhő. Egy 4x5 cm-es részen átment a hólyagba és a méhem össze van növe a hólyagommal, meg a bal petefészkemmel. Ezen kívül sok kisebb ciszta és mióma, sok bevérzés, de úgy tűnik a bélrendszerre nem terjedt át. Az urológus főorvos úr szerint ez egy nagyon nagy műtét lesz. A hólyagfalból is ki kell vágni. A nőgyógyászati szerveket szerinte nem érdemes megmenteni. Feltáró műtét helyett hólyag biopsziát javasolt, az egy kisebb és rövidebb műtét és azt is el lehet küldeni szövettanra, hogy igazolja hogy ez most tényleg endo e, vagy valami más. A nőgyógyászt rám bízta, de felajánlotta, hogy szívesen részt vesz a nagyműtétben is, neki mindegy, hogy náluk műtenek vagy máshol. Szívesen látja a nőgyógyászt a saját csapatában és szívesen megy át máshova is és csatlakozik ahhoz a csapathoz.

Visszamentem a nőgyógyász professzorhoz az MR lelettel, úgy fogadott, hogy na, lesz műtét? Mondtam neki, hogy nem tudom, azért jöttem, hogy ezt kiderítsük, de mivel soha nem műtöttek és soha nem altattak, ezért nagyon félek. Erre azt mondta, ő nem lesz szomorú, ha úgy döntök, hogy nem lesz, mert akkor ezzel a nagy problémával nem neki kell foglalkoznia. Ezen kívül rossz néven vette, hogy az urológus főorvos úr felajánlotta a segítségét. Minek a biopszia, ha ez egyértelműen endo, ha meg műtét közben kiderül, hogy mégsem, akkor nem rájuk van szükségem (nem részletezte, hogy ezt hogy érti.) Ezek után úgy döntöttem, keresek inkább egy másik orvost.

A következő nőgyógyász elsőre nagyon szimpatikus volt, azt mondta nemrég műtött valakit endoval, aztán műtét közben derült ki, hogy egy nagyon ritka hólyagfal melletti daganat. Ő addig nem szívesen vágna bele semmibe, amíg nem tudja, hogy mi az. Kérjem meg az urológus főorvos urat, hogy csinálja meg a hólyagbiopsziát és ha megvan a szövettan, akkor szóljak és együtt megbeszéljük a többit. Nála is rákérdeztem a gyógyszeres kezelésre is, de szerinte sem működne az én esetemben. Ez számomra teljesen járható útnak tűnt, míg rá nem találtam egy blogra a neten. Egy fiatal lány írta, aki majdnem meghalt a nőgyógyász miatt, aki műtötte. Elolvastam, megijedtem és felvettem vele a kapcsolatot. Kiderült, hogy ugyanarról az orvostól beszélünk. Úgyhogy nyúlcipő fel és úgy döntöttem, hogy megkeresek egy endometriózis specialistát.

Az interneten nagyon dicsérték. Azt írták ő a legjobb, bárkit elvállal, bármilyen problémát meg tud oldani. Két hónapot vártam, hogy bekerülhessek hozzá. Közben megcsinálták a hólyag biopsziát. Gerinc közeli érzéstelenítésben, mert még mindig nagyon féltem az altatástól. Nem bántam meg, mert így láttam a monitort és tudtam kukucskálni. Mire eljutottam a hozzá, addigra el is készült a szövettan: endometriózis. Azt mondta, hogy ő hólyagban ilyen nagyot még soha nem látott. Szerinte már 10 évvel ezelőtt észre kellett volna venni, de legkésőbb akkor, mikor átment a hólyagba. Évente járok rákszűrésre, mindig csináltak ultrahangot is, de szerintük minden rendben van/volt. Megerősítette, hogy a méhem össze van növe a bal petefészekkel és azzal, ami a hólyagban van és ez az egész valami nyomja a húgyvezetékét és a bal vesét. Emiatt magas a

vérnyomásom, vese tágulatot okozott és szintén emiatt le kellett állítani a ciklusomat, mert az rám nézve veszélyes. Szedjek fogamzásgátlót egészen a műtéig, szünet nélkül. Ezen kívül adenomiózisom is van (az endometriózis bejutott a méhizmok közé, ezt csak úgy nem lehet kiszedni, mint egy "mezei" miómát, csak a méhемmel együtt). És találtak egy picikét a bél felszínén is. Valamint van még egy mély góc valahol az S1-S2 csigolyák környékén. A cisztáim enyhén, de folyamatosan vérezgetnek, így viszont nem tudják levenni a rákszűrést. És ezek csak azok, amik már a műszereken is látszanak, de ezeken kívül még lehetnek rejtett kis "szigetek" is. Ennek ellenére azt ígérte, hogy a petefészeket és a méheit is meg tudja menteni. Szerinte adenomiózis mellett is összejöhet a baba, csak nehezebben és nagyobb az esély a koraszülésre és a vetelésre. Úgyhogy elég nagy reményeket fűztünk ehhez a műtéthez. Ami segíthet, az a vörös hús-, cukor- és szénhidrátmentes diéta (ide tartoznak a rejtett cukrok is, mint ami pl. a mustárban van), valamint a mozgás/sport. (Több, mint egy évig tartottam a diétát, de nem éreztem úgy, hogy bármennyit is segített volna.) Azt mondta január végén menjek vissza hozzá, akkor majd ad műtéti időpontot, valószínűleg májusra (ez november végén volt), addig is kérjem meg az urológus főorvos urat, hogy tegyen stentet mindkét vesémbe, mert ha az üregrendszeri tágulat tovább nő, akkor elveszíthetem a veséimet.

Erre január elején került volna, sor, de sajnos nem sikerült, mert az endometriózis annyira benőtte mindkét szájadékokat, hogy nem látszott. Az urológus főorvos úr megígérte, hogy beszél a specialistával, hogy mi legyen, mert ha nem történik valami csoda és ezt a hormon nem húzza vissza, akkor a hólyagot is ki kell venni. Bélből lehet ugyan pótolni magát a hólyagot, de a beidegződést nem. Ebben az esetben önkátérezéssel tudnék csak pisilni, amit 2 óránként el kell végezni, éjszaka is. Végül annyi engedményt kaptam, hogy amíg a vesém bírja, addig adnak esélyt a hormonnak, de hetente labor, nézni kell a vese funkciókat, meg időnként tükrözés, hogy összebb ment e már. Ha gond van, akkor azonnal becsöveznek kívülről. Kérnek új MR-t is, hogy lássák mi a helyzet most. Nagyon padlón voltam. Arra számítottam, hogy a diéta, a hormon meg a mozgás majd szépen összehúzza, vagy legalább leállítja, de erre nem gondoltam.

Az eredeti terv az volt, hogy pénteken bemegyek, megcsinálják és jövök haza. Annak ellenére, hogy nem sikerült, pénteken nem engedtek el, mert túl erős gyógyszereket kaptam, hétvégén megint nem, mert nincs zárójelentés, hétfő reggel meg begörcsöltem. Olyan érzés volt, mintha valaki ki akarta volna tépni mindkét petefészkemet a hasamon keresztül. Ezen kívül fáj mindkét oldalam, a hasam, a gyomrom. Úgy üvöltöttem, hogy szó szerint visszhangzott az urológia. Meg akarták nézni ultrahanggal, de épp csak hozzáérték a hasamhoz, még jobban üvöltöttem. Végül kaptam hólyag katétert. Nem értik, vizelet van, ráadásul teljesen tiszta. Nem tűnik úgy, mintha megsérült volna a hólyagom. Átvittek a sebészetre, menesz görcs, de mondom nincs is meg, le lett állítva a ciklusom két hónappal ezelőtt, ezen kívül fáj a gyomrom meg az oldalam is. Nem baj, akkor is az. Kaptam 2 göcsoldót, kb. fél óra múlva a gyomrom szépen meg is szabadult tőle, ez volt reggel. Fájdalom csillapítót nem adtak. Este fél 8-kor jött az orvosom, akitől szó szerint kisírtam némi gyógyszert, de vagy 3 órába tellett, mire hatott. Másnap reggel kivették a katétert. Nem sokkal utána kipisiltem egy hatalmas (kb. 2 cm hosszú, fél cm széles, 2-3 mm vastag) valamit, ami leginkább egy disznó májra hasonlított és a fájdalom azonnal megszűnt. Egyből mentem szólni, hogy úgy tűnik megvan a bűnös. Aztán kiderült, hogy ilyen sajnos előfordulhat, pisilhetek véreset és potyoghatnak le darabok. Ezt az okozza, ami a hólyagban van. Kaptam egy gyógyszert, ami segít ellazítani a hólyagot, hogy könnyebb legyen kipisilni ezeket a darabkákat. Illetve mérnem kellett, hogy mennyit pisilek, hogyha hirtelen lecsökken, akkor tudjak szólni. A műtéig kb. 5 füzetet írtam tele.

Közben az urológus főorvos úrnak sikerült beszélnie a specialistával, aki felajánlotta, hogy segít, amiben tud. Illetve szóltak az osztályvezető főorvos úrnak is (tanár úr), aki szintén felajánlotta a segítségét. Megígérte, hogy ő is részt vesz a műtétben. Egyre jobban féltem. Neki tényleg csak akkor szoktak szólni, ha nagyon nagy baj van.

Mivel jobb ötletem nem volt, hát fohászkoztam a fent említett csodáért.

Azt szokták mondani, hogy innen szép nyerni. Márpedig én nyerni akartam. A nőgyógyászok hanyagsága és maga a betegség már annyi mindent elvettek tőlem. Sorra nyerte a csatákat,

miközben én nem is tudtam róla, hogy egy láthatatlan ellenséggel harcolok. De a háborút nekem kell megnyernem. Bízom benne, hogy ez volt a mélypont és hogy innen már csak jobb jöhet.

Január végétől kb. 3 hétig görcsöltem. Volt hogy hajnali kettőkor arra ébredtem, hogy szinte lángol mindkét petefészkem és olyan érzésem volt, mintha egy éles késsel vagdosnának. Hiába vettem be gyógyszert, volt, hogy csak 2 óra múlva hatott. Közben a férjem folyamatosan masszírozta a hasamat. Szegény nem bírta tétlenül nézni, ahogy szenvedek.

Csak hogy teljes legyen az örömöm, kiderült, hogy a fájdalom csillapítót nem lehet hosszú távon szedni, mert kipukkasztja a hajszálereket és gyomorvérzést okoz. Kaptam helyette kúpot, hogy a harmadik lyuk se maradjon ki a jóból.

Január végén visszamentem a specialistához műtéti időpontért, ahogy korábban megbeszéltem vele. Megkérdezte, hogy sikerült-e bekatéterezni a vesémet. Mondtam, hogy nem, de ezt elvileg ő is tudja, mivel az urológus főorvos úr felhívta és tájékoztatta őt mindenről. Úgy tűnt, hogy egyáltalán nincs képben velem kapcsolatban. Ezután kijelentette, hogy nem vállalja a műtétet. Az urológiai részét nem tudja megoldani, a többihez meg inkább nem nyúlna. 3 hónapig hitegetett, végül kihátrált. Illetve azt akarta, hogy menjek vissza az urológusokhoz és vetessem ki a hólyagomat, különben elveszítem a vesémet. Erre már nem voltam hajlandó. Mondtam a férjemnek, hogy amíg az urológus főorvos úr nem félti a vesémet, addig én se. Annyit fűzött hozzá, hogy a doktor úr olyan, mint a dr. House, mármint ami a stílusát illeti, hogy valóban olyan jó orvos-e, az számunkra nem derült ki. Sajnos addigra már eljutottam odáig, hogy nem bíztam az orvosokban és ez a nőgyógyászokra hatványozottan igaz volt. A főorvos úrban viszont maximálisan megbíztam. Ő soha nem azt mondta, amit hallani akartam, hanem mindig őszinte volt. Soha nem akart kizárni a saját betegségemből, és ha egy éremnek két oldala volt, akkor beszélt mindkettőről.

Közben megjött az MR lelet, ami szerint a hólyag státusza változatlan. Két kézzel belekapaszkodtam ebbe a mondatba. Talán szerencsém van. Az MR csak akkor látja, ha legalább 3 mm vastag. Talán még nincs annyi. Talán csak rajta van a hólyagfalán és nem pedig mélyen benne. Ebben a kórházban vannak a legjobb urológusok az országban. A főorvos úr hólyag témában verhetetlen, a tanár úrról pedig már 10 évvel ezelőtt is azt írta egy újság, hogy párját ritkítja a saját szakmájában. Ha egy minimális esély is van rá, hogy meg lehet menteni a hólyagot, akkor nekik talán sikerül.

Szerencsére az urológus főorvos úrra továbbra is számíthattam. Felhívott, hogy talált nekem egy orvost, ott náluk a kórházban, aki ugyan nem specialista, hanem daganatsebész, de látatlanban adott egy esélyt a hólyagomnak. Szerinte azért látja a főorvos úr a hólyagomban azt, amit lát, mert az endometriózis már elkezdett elhalni és „lecsorgott” a hólyag falán. Azt javasolta, hogy beszéljek vele és mondjam, hogy ő küldött hozzá. Őszintén szólva addigra már minden porcikám tiltakozott egy újabb orvos ellen, de úgy voltam vele, hogy ha már a főorvos úr kijárta nekem ezt az utat, akkor vágjunk bele és csináljuk végig.

A daganatsebész főorvos úr szerint jót tenne nekem, ha fogamzásgátló helyett inkább Visanne-t szednék 6 hónapig, hátha az visszaszorítja az endometrióziist. Talán szerencsém lesz és a gyógyszer leszedi azt, ami a hólyag falán van, illetve a vesém is kibírja addig, amíg ez bekövetkezik, és akkor talán meg lehet menteni a hólyagot. Ez a gyógyszer mesterséges menopauzát okoz, de ez az egyetlen esélyem. Sajnos olyan helyeken is van endometriózis, amihez nem szívesen nyúlnának hozzá, de az se lenne jó, ha ottmaradna. Szerinte rám nézve a legnagyobb veszélyt a saját hormontermelésem jelenti. Ha ez leáll, akkor van rá esély, hogy ezek a szigetek elhalnak. Azt javasolta, egyezzem bele, hogy kivegyék mindkét petefészkem, mert akinek ilyen komoly endometriózisa van, mint nekem, annál sajnos jó eséllyel alakul ki később petefészekrák. Ha a műtét közben úgy látja, hogy a méhemet se érdemes megtartani, akkor kivessi azt is. Nem ígérgetett, nem hitegetett. Őszinte volt, de tapintatos. Azt mondta, egy célunk van, megmenteni a hólyagot. Bármilyen áron. Szerinte max. 10% esélyem lenne teherbe esni, amin az adenomiózis még tovább ront. És természetes úton nem fog menni.

Mikor az itteni orvosnak említettem, hogy nem jön össze a baba, ő gúnyosan megjegyezte, hogy ha mégse akarunk gyereket, akkor jobb, ha védekezünk, mert semmi akadály, hogy összejöjjön. A

specialista pedig azt mondta, hogy nehéz lesz, de nem lehetetlen. Úgyhogy erre nem számítottunk. Ennek ellenére úgy éreztem, hogy végre van egy kétszemélyes kis szupercsapatom, aminek a tagjai egymást segítve dolgoznak azon, hogy én meggyógyuljak.

Tisztában vagyok vele, hogy ez a betegség olyan, mint a sakk: időként be kell áldozni néhány tisztet, ha az ember meg akarja nyerni a partit, de nagyon nem mindegy, hogy melyiket és mennyit. A mérleg egyik serpenyőjében ott volt a méhem és a petefészkem, a másikban pedig a hólyagom és a vesém. Márpedig a hólyagomat és a vesémet nem adom. Akkor se, ha nem rajtam múlik. Úgy döntöttünk, hogy lemondunk a babáról és belevágtunk a hólyag megmentő projektbe.

Aztán márciusban jött a koronavírus. Sajnos rám nézve igencsak veszélyes lett volna, ha elkapom, így hónapokig szinte ki se mozdulhattam otthonról.

Végül júliusban tudtam visszamenni az urológus főorvos úrhoz kontrollra. Végre jó híreket kaptam. Úgy tűnt, hogy lassan de biztosan javul a hólyagom és a vese tágulat is jelentősen csökkent.

Szeptemberben voltam daganatsebész főorvos úrnál is. Akkor még az volt a terv, hogy márciusig szedem a gyógyszert, aztán attól függően hogy mennyire javulok, vagy műtét, vagy szedem tovább egészen a menopauzáig. De azért legyen egy MR most is, meg egy majd márciusban is, mert nagyon heges a kismedence és az ultrahang nem látja rendesen a petefészkeket.

Ez volt a 3. MR az elmúlt egy évben, de ezt viseltem a legrosszabbul. A vizsgálat alatt folyamatosan zsibbadt a kezem és a lábam, de mozogni nem volt szabad. Mikor beadták a kontraszt anyagot eldurran a vénám, úgyhogy beszúrta a kézfejembe és már tolt is vissza a gépre. Persze rögtön leizzadtam, hányinger, szédülés. Nem sokon múlt, hogy nem nyomtam meg a pánik gombot.

Utána egyből ki is értékelték a felvételt. Már itt gyanús lett a dolog. Soha nem csinálták meg rögtön. Még akkor sem, mikor az urológus főorvos úr odaszólt, hogy sürgős.

Jó és rossz híreket egyaránt kaptam. A hólyagom minimálisan, de javult, a jobb oldal stagnál, a bal oldal állapota jelentősen romlott. Az a ciszta, ami januárban még 8x4 cm-es volt, októberben már csecsemőfej nagyságúra nőtt és eltolta a méhem jobbra, aminek szintén romlott az állapota. Másnap irány a daganatsebész főorvos úr. Azt mondta, hogy ő attól fél, hogy valami rosszindulatú dolog is megbújik az endometriózis mögött, amit az MR nem lát, úgyhogy műtét. Kiveszi mindkét petefészkem, és ha a műtét közben úgy látja jónak, akkor a méhet és a méhnyakat is mielőtt még nagyobb baj lesz. Laparoszkóppal nem fogja tudni megcsinálni, mert nem szeretné átszúrni a beleket. Biztonságosabb, ha inkább felvág. Így is nagyon magas a műtéti kockázat.

Egyáltalán nem akartam ezt a műtétet. Főleg nem a járvány kellős közepén. Soha semmitől nem féltem még ennyire. De nem volt más választásom. Ez így nem maradhat. Ha a ciszta eldurran és a tartalma bejut a hasüregbe, akkor az már rohammentő és életmentő műtét. És egy tervezett műtét még mindig kevésbé rossz, mint egy életmentő. Csak az járt a fejemben, hogy éljem túl, gyógyuljak meg és a többit majd megoldjuk. November 19-re kaptam időpontot.

November 15-én voltam COVID teszten. Szörnyű élmény volt. Mintha egy fülpuccival fel akarnának nyúlni az orrodon át az agyadig. Szerencsére egy aranyos, szimpatikus, fiatal doktor urat fogtam ki, aki miután levette a mintát az egyik oldalról, adott fél percet, hogy összeszedjem magam és lélegezzek 3-4-et, mielőtt leveszi a másik oldalt is. De így is levert a víz. Szerencsére negatív lett, mert különben ugrik a műtét.

Másnap befeküdtem. Mivel a nőgyógyászatból COVID osztály lett, így az urológia, meg a nőgyógyászat, meg a szemészet össze van vonva. Szóval teljes káosz, mindenki az örület határán. Ki vannak merülve és alul vannak fizetve, ennek ellenére próbálnak kedvesek és segítőkészek lenni. Mindössze 3 nővér van, így néha rábíztak az urológiásokra. Főleg péntek reggeltől vasárnap délutánig, mikor egyedül voltam az egész osztályon (ami most 10 ágyat jelent), de így is jól jártam. Ők már ismertek korábról, emlékeztek rám. És én is rájuk. A legtöbbjükre név szerint is.

17-én ebédre kaptam némi "levest" (az íze kb. mint egy pohár víz, amiben répa van). Mondták, hogy majd jönnek értem az urológiáról és elvisznek feltenni a stentet, meg hogy majd valamikor kapok bélmosót is. De hogy melyik mikor, azt nem tudták. Mondtam is a férjemnek, ha előbb

kezdik el a hashajtást, mint ahogy elvisznek feltenni a vese stentet, akkor nem fogom tudni garantálni a biztonságukat :-). Ebéd után nem sokkal jött a beteghordó. Egy kedves, jófej fickót kaptam, tavaly a biopsziánál is ő jött értem. Örültem neki. Próbálta oldani a feszültséget.

A stent felhelyezése nem volt túl kellemes élmény. Fájt, nyomott meg feszített minden, úgyhogy előre szoltam, hogy jajgatni fogok, akit zavar, az szóljon és akkor megpróbálom halkabban. De nem szólt senki. Egyszer mondták közben, hogy most épp nem csinálnak semmit. Mondtam, hogy én elhiszem, de attól még húzódik, meg nyom, meg feszít. Valószínűleg a folyadékot érzem, amivel feltöltötték a hólyagot. Aztán meg olyan érzés volt, mintha bepisiltem volna. Na, az volt a kontraszt anyag. A jobb oldalra sikerült betenni a stentet, de csak a vese alsó részéig tudtak vele felmenni. A bal oldalra viszont nem ment fel. Van ott valami szűkület. A kontraszt anyag elmegy mellette, meg a vizelet is lejön, de a stent nem megy fel. Van valami speckó tűjük, de nem tudták átszűrni vele. Kérdeztem mi az. Nem tudják, vagy endometriózis, vagy hegesedés. A főorvos úr másnap nem lesz, de lehívták a tanár urat, megmutatták neki is, illetve csináltak róla fotót és felhívták a daganatsebész főorvos urat is és tájékoztatták a fejleményekről. Megkérték, hogy másnap, ha műtét közben kiderül, hogy szükség van urológusra is, akkor hívja a tanár urat.

Utána persze minden bajom volt. Nyomott a stent, fájt, ha pisiltem, meg olyan furcsa fémes érzés volt odalent. De mondták, hogy ez normális, elég durván megpiszkáltak ott mindent egy fém cuccal, kell egy kis idő, mire megnyugszik.

Délután kettő körül hozták a bélmosót, hogy azt egy óra alatt igyam meg és még éjfélig igyak 3 litert, utána egy kortyot se. A nap többi része azzal telt, hogy kibéreltem magamnak az egyszem WC-t és másnap reggel 7-ig igen szoros barátságba kerültem vele :-)

Másnap reggel 5:30 körül keltettek (nem mintha olyan sokat aludtam volna), hogy tusoljak le, feküdjek be az ágyba (egyelőre még ruhában) és várjak. Addigra már attól is félttem, hogy félek. Szerencsére az egyik szobatársamnak is ugyanaz volt az orvosa, mint nekem. Azt mondta ne aggódjak, jó kezekben vagyok, illetve láttam hogy ő jól van és ez sokat segített. 7:30 körül kiderült, hogy aznapra én vagyok az egyetlen nagyműtétes, úgyhogy ruha le, branül, infúzió, max WC-re mehetek ki, amúgy feküdjek és várjak. 8 körül hoztak 2 szem gyógyszert. Mondták, hogy egyedül ne keljek fel, nemsokára jönnek értem. Gyorsan hívtam a férjem, hogy lassan én jövök. Utána már elég ködös minden, csak foszlányok vannak meg. Arra emlékszem, hogy aranyos volt a beteghordó, próbálta oldani a feszültséget. Azt viszont nem tudom, hogy hogy jutottam a műtőbe és az előkészítésre sem emlékszem. Fogalmam sincs, hogy ki borotvált le és mikor.

Ami még megvan, hogy az aneszteziológus is nagyon kedves volt. Az arcára nem emlékszem, csak a hangjára. Egy fiatal doktornő. Jól átvert, amiért nagyon hálás vagyok neki. Észre se vettem, hogy elaltatott. Rám tett egy maszkot és azt mondta, lélegezzek nyugodtan ez csak tiszta oxigén...

A következő emlékem, hogy valaki a nevemet kiabálja és kérdezi, hogy hallom e őt, de arra nem emlékszem, hogy mondtam e valamit. A szobatársak mesélték, hogy meg kellett volna fognom a beteghordó nyakát, de úgy ki voltam ütve, hogy meg se mozdultam, alig tudtak átrakni az ágyra.

Halványan rémlik, hogy hallottam valami furcsa hangot, egész halkán, ismerős, de nem tudom honnan. Mint kiderült, csuklottam :-). Kérdezték kérek e inni, visszakérdeztem, hogy szabad e, de a válasza már nem emlékszem. Nagyon erős hányingerem volt, de azt mondták több gyógyszert már nem adhatnak így is egy egész patika van az infúzióban. Aztán eszembe jutott, hogy legutóbb az alkohol szaga segített, úgyhogy fogtak egy zsepit, raktak rá kézfertőtlenítőt, azt szagolgattam, utána jobb lett. Biztos szakmai ártalom (vegyész mesterdiplomám van).

Kb. 2 óra múlva már volt annyi erőm, hogy megkérjem az egyik szobatársam, írjon a férjemnek, hogy jól vagyok, csak hányingerem van, meg nagyon gyenge vagyok, de ha már nem leszek ennyire kiütve, akkor majd felhívom.

Illetve akkor már volt annyi erőm, hogy belessek a takaró alá. Hála a Jóistennek, sztóma nincs, de van egy hatalmas kötés a hasamon hosszában. Nem tudom miért, de azt hittem keresztbe fognak vágni.

Az orvosom aznap pont ügyeletes volt. Másnap reggel, mielőtt hazament benézett és elmondta, mit talált. A hasban sok volt az összenövés. A jobb oldalon "csak" ciszták voltak, illetve endometriózisra utaló nyomok, amiket már elkezdett visszaszorítani a Visanne. A jobb petefészket viszonylag könnyen ki tudta venni. A bal oldalon viszont össze volt növe minden mindennel: a bal petefészkekhez hozzá volt növe a kb. 23 cm-es ciszta, a cseplesz, a hasüreg egy része, a vesevezeték, a szigma bél. És elég sok a hegesedés. A vesevezetékhez hozzá tapadt a mesosigma (a vastagbél a 2-3. keresztcsonti csigolya magasságában veszíti el hashártya borítását (mesosigma), ez az a szint, ahol átmegy a végbélbe). Meg a méh izomzatához is hozzá volt növe. Azt mondta, hogy egy kb. 5 cm-es csomót alkotott ez az összenövés, amit mind szét kellett szedni, úgy, hogy ne sérüljön meg semmi, különösen ne a belek és a vesevezeték. Utána kivette a bal petefészket is. Miután ez megvolt hívtak egy urológust. Sajnos a tanár urat nem tudták elérni, ezért egy másik kiváló főorvos úrnak szóltak. Kiderült, hogy ez a nagy összenövés okozta a szűkületet a bal vesevezetékben. Úgy döntött, most, hogy az akadály elhárult, felteszi a stentet a bal vesébe, remélve, hogy így hegmentesen gyógyul és akkor nem lesz veszélyben. Ezekon kívül a méhem össze van növe a hólyagommal. Amennyire tudta szétszedte, de nagyon nem érdemes bántani, mert nagyon egymáshoz vannak simulva. De azt legalább nem kellett kivenni. Ha ez nem lenne elég, a szigma bél felszínén pedig egy kb. 5 cm-es részen kékes színű tágult vénákat láttak, ahol a ciszta hozzáfeküdt, így hívtak egy hasi sebészt is. Azt mondta sérülés nincs, de megfigyelés javasolt. Vagy magától megoldódik/felszívódik (90+ %), vagy az a szakasz elhal és akkor foglalkozni kell azzal is.

Gyanítom ekkora „meglepő” ők sem számítottak.

Kaptam drain csövet, meg felszívódó varratokat, amiért külön hálás vagyok, mert így nem stresszeltem azon, hogy számolgom hány öltéssel varrtak össze. Illetve sokkal szebb lesz a sebhely, mint a drain cső helyén, ami hagyományos varratot kapott. Kb. úgy fog kinézni, mintha a cicánk végig kaparta volna a hasamat. Maga a vágás kb. 20 centis. Lentről indul, a köldök alól kb. 15 centivel, megkerüli balról a köldököt és felette még kb. 6 cm. Meg mellette 2-3 helyen nagy lila foltok, gondolom ott volt valami eszköz, ami a bőrt tartotta. Szerencsére azok egész gyorsan eltűntek.

Másnap (péntek) reggel megpróbálták felállítani, de nem úgy sikerült, ahogy szerettem volna. Tettem 2-3 lépést, aztán levert a víz, szédültem, hányingerem lett, alig tudtak visszatenni az ágyba. Úgy éreztem magam, mint akin átment egy úthenger. Mindenem eléggé fáj, meg húzódom, meg nyomott, de némi fájdalom csillapítóval kibírható. Egy menesz görcs ennél ezerszer rosszabb, vagy legalábbis nekem az volt. És mivel szerda délben ettem utoljára némi felejtős levest, eléggé tejbepapi voltam. Mondtam is az orvosomnak, hogy más nagyműtétes már aznap felállt, meg járkált, én meg még másnap reggel is itt bénázok és ez elég nagy csalódás. Azt felelte, hogy ez egy nagyon nagy műtét volt, 4 órán át voltam altatva, kell egy kis idő, mire helyre jövök.

Reggelit már kaptam, az segített. Kb. délig hazaengedtek mindenkit, csak engem nem. Mivel egyedül voltam, nagy aú-zások közepette felálltam, meg lefeküdtem, akkor már nem zavartam vele senkit. Meg később jött hozzám gyógytornász, aki szóban elmondta, hogy kéne felállnom, csak marha nehéz volt kivitelezni. Főleg drain csővel a hasamban, meg branüllel a kezemben. De azért próbálkoztam. A katétert kivették, úgyhogy ahogy megérezttem, hogy menni kell, elkezdtem megpróbálni kimászni az ágyból, de annyit bénáztam, hogy sokszor alig értem oda, épp csak hogy nem pisiltem be.

Hogy teljes legyen az örömöm, bélmozgató infúziót is kaptam. Elég sokat, hogy újra induljanak a beleim. Meg kefir és joghurtot. De ha az ember napokig nem eszik semmit és azt is kihajtják belőle, akkor elég nehéz produkálni. Úgy felfújtak, hogy 3x akkora volt a hasam, mint korábban. Soha nem volt lapos hasam (mint kiderült, az adenomiózis miatt), de azért ez már túlzás. Úgy néztem ki, mint aki mindjárt szül.

És mindenén sírtam. Ha sikerült valami, akkor örömben, ha meg nem sikerült, akkor meg azért.

Ha ez nem lenne elég, estére begyulladt a vénám, úgyhogy branül ki. Nagy nehezen szúrtak újat, de fáj rendesen, össze-vissza szurkálták mindkét kezem, mire sikerült.

Szombaton végül tudtam egy ici-pici szárazanyagot is termelni a gázok mellé.

Mivel látogatási tilalom volt a járvány miatt, így nem jöhetett be hozzám senki. De pakkot azt lehetett beküldeni. A férjem kitalálta, hogy ha megáll az utcán, a kórházzal szemben és onnan felhív, akkor ki tudok nézni az ablakon és tudok neki integetni. Illetve beküldte az egyik pólóját, hogy érezzem az illatát is. Így egy kicsit könnyebb volt elviselni a hiányát.

Kedden az orvosom épp szabadnapos volt, ennek ellenére reggel beszaladt hozzám egy fél percre, kért egy új kötést (csütörtök óta nem lett lecserélve), meg szólt, hogy vegyék ki a drain csövet. Csütörtök reggel jön, megnézi hogy vagyok, meg hogy hogy gyógyul a seb, és ha minden ok, akkor mehetek haza.

Szerencsére legalább a branült kivették kedd délután (péntek óta bent volt), de utána még napokig fáj a helye. Annak ellenére, hogy szorgalmasan kenegettem Phenylbutazonnal.

Nem sokkal később jött egy nagyon aranyos fiatal doktornő és kivette a drain csövet. Óvatosan, szálanként vágta el a cernát egy pengével, miközben szintén óvatosan tartotta egy csipesszel magát a cernát. Oda se mertem nézni, nehogy véletlenül megvágja vagy magát vagy engem. Utána nagyon lassan, óvatosan húzta ki. Elég kellemetlen volt, de nem fáj nagyon. Utána viszont olyan érzés volt, mintha még mindig ott lett volna és megrántottam volna. Mondták, hogy előfordulhat, kell pár nap, amíg elmúlik.

Végül csütörtök reggel jött az orvosom. Megnézte a sebet, szépen gyógyul, mehetek haza.

Otthon jöttek az újabb kihívások. Szembe kellett néznem a saját gyengeségemmel. Sok mindent nem, vagy csak segítséggel tudtam megcsinálni, ami korábban gond nélkül ment egyedül is. És nagyon hamar elfáradtam. Egy szimpla bevásárlás után is órákra kidőltem. Szerencsére a férjemre mindenben számíthattam. Megcsinált mindent, amit csak tudott. Nagyjából két hét kellett, mire többé-kevésbé tudtam hozni a korábbi formámat.

Nagyon hálás vagyok az orvosaimnak, mert nekik köszönhetően van esélyem meggyógyulni. Ha az urológus főorvos úr nem jött volna rá, hogy mi bajom van, szerintem én már halott lennék. Valószínűleg leállt volna a hólyagom és a vesém miközben én még mindig azt hallgatom, hogy minden a legnagyobb rendben. És mikor látta, hogy mennyire nem boldogulok a nőgyógyászokkal, akkor talált nekem valakit, aki hajlandó volt segíteni. Nagyon sok orvosnál jártam az elmúlt 25 évben. Aki nem értett hozzá, azt mondta minden a legnagyobb rendben. Aki felismerte, hogy mennyire komoly a helyzet, az inkább kihátrált belőle. Végül, de nem utolsó sorban ott volt a daganatsebész főorvos úr, aki megoldotta. Megtervezett és kivitelezett egy nagyon nagy kockázattal járó műtétet úgy, hogy én a lehető legjobban jöjjek ki ebből az igencsak necces helyzetből. Az életemet köszönhetem nekik. Mind a kettőjüknek.

Több mint két hónap telt el a műtét óta és elég vegyes érzéseim vannak. Egyrészt örülök, mert megszabadultam a ciklusomtól. Nincsenek görcsök, nincs fájdalom, nincs vérzés, megszűnt a havonkénti hányás. Bármikor bárhova el tudok menni. Tartalék bugyi és fájdalomcsillapító nélkül is. És örülök, mert úgy tűnik, hogy a hólyagom és a vesém megmenekült. Másrészt viszont itt vagyok 38 évesen petefészkek nélkül. A méhem ugyan megmaradt, de nincs benne egy ép szövet, az egész tele van endometriózissal. Gyereken sincs és fogalmam sincs, hogy lehet e egyáltalán (pl. sejtdonorral és beültetéssel).

Még jó, hogy minden a legnagyobb rendben...